

VDU LICĖJAUS „SOKRATUS“
POVEIKIO PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 patvirtintomis „rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“, Licėjus nustato šią Poveikio priemonių ir jų taikymo tvarką (toliau – Tvarka).
2. Mokinys įsipareigoja laikytis mokinio elgesio taisyklių ir kitų Licėjaus teisės aktų, nustatančių Licėjaus vidaus taisykles, už jų nesilaikymą taikoma šioje Tvarkoje, kituose Licėjaus vidaus teisės aktuose, Mokymo sutartyje ir taikytinuose teisės aktuose numatyta atsakomybė.
3. Mokinys, be kita ko, įsipareigoja atsakingai elgtis virtualioje erdvėje, gerbti savo ir kitų asmenų privatumą ir neskleisti kitų asmenų privatumą pažeidžiančios informacijos, neskleisti jokių įrašų, vaizdo ar garso medžiagos, kuriuose būtų užfiksuoti Licėjaus darbuotojai, mokiniai (jų atvaizdas ar balsas), taip pat Licėjaus patalpos, turtas ir kt., išskyrus kai dalijamasi su Licėjumi suderinta ar paties Licėjaus paviėšinta informacija apie Licėjaus veiklą, jo mokinių pasiekimus ir pan.
4. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) įsipareigoja iškilus Mokinio pažangumo ar elgesio problemoms aktyviai dalyvauti ir bendradarbiauti su Licėjaus specialistais, jas sprendžiant laikytis specialistų rekomendacijų ir nurodymų.
5. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) taip pat įsipareigoja laikytis Mokymo sutartyje (įskaitant jos priedus), Licėjaus teisės aktų, nustatančių Licėjaus vidaus taisykles, nuostatų, kultūringai ir pagarbiai bendrauti su visais Licėjaus bendruomenės nariais.
6. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) prisiima teisinę ir materialinę atsakomybę Mokymo sutartyje (įskaitant jos priedus) numatyta tvarka, jei Mokinys nesilaiko Mokymo sutarties (įskaitant jos priedus), pažeidžia Licėjaus vidaus tvarką reglamentuojančius teises aktus ar padaro žalos Licėjui ar jo mokiniams, darbuotojams ar kitiems tretiesiems asmenims.

II. POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO SĄLYGOS

7. Netinkamas Mokinio elgesys dėl kurio gali būti taikomos poveikio priemonės yra suprantamas kaip Mokinio elgesys keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griauantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinę ir fizinę saugumą Mokinio elgesys.
8. Poveikio priemonės taikomos Mokiniui tik tada, kai Licėjus yra išnaudojęs visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė

- laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai Mokinio elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Mokyklos tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
9. Taikant poveikio priemones atsižvelgiama į Mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.
 10. Licėjaus darbuotojas, siekdamas užtikrinti Licėjaus bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:
 - 10.1. pakeisti Mokinio ugdymosi vietą;
 - 10.2. iškviesti Licėjaus vadovą ar jo įgaliotą atstovą;
 - 10.3. organizuoti Mokinio daiktų patikrinimą;
 - 10.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus (t.y. su fiziniu kontaktu susijusius Licėjaus darbuotojo veiksmus Mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti Mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią).
 11. Apie Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant informuojamas Licėjaus vadovas ar jo įgaliotas asmuo, Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.
 12. Mokiniui pritaikyta poveikio priemonė ir Licėjaus darbuotojo veiksmai Mokinio atžvilgiu yra fiksuojami raštu pagalbos mokiniui komandos arba VGK protokolais.
 13. Kai dėl netinkamo Mokinio elgesio, pažeidimų sistemingumo ar pobūdžio, taip pat dėl tėvų (globėjų, rūpintojų) nepakankamo bendradarbiavimo sprendžiant Mokinio pažangumo ir (ar) elgesio problemas kyla pagrįstų įtarimų dėl Mokinio ugdymo ir auklėjimo poreikių neužtikrinimo šeimoje, Licėjus turi teisę apie tai informuoti savivaldybės Vaikų teisių apsaugos skyrių ar kitą kompetentingą instituciją.

III. UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

14. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai Mokinio elgesys akivaizdžiai griauna Mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.
15. Pakeitus ugdymosi vietą, Mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Licėjaus vadovo paskirto darbuotojo arba Mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.
16. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama Licėjaus vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, atsižvelgus į Licėjaus vadovo paskirto darbuotojo (prižiūrėjusio mokinių pakeitus jo ugdymosi vietą) arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV. LICÉJAUS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

17. Licėjaus darbuotojas gali išsikviesti Licėjaus vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą Mokinio ar mokinių grupės elgesį.

18. Licėjaus vadovas ar jo įgaliotas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir Mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes Mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą Mokiniui(-iams).

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

19. Jeigu Licėjaus darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog Mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, Licėjaus darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Licėjaus vadovą arba jo įgaliotą asmenį.
20. Licėjaus darbuotojas ir (ar) Mokyklos vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę patikrinti mokinio asmeninius daiktus. Patikros metu turi dalyvauti mažiausiai du Mokyklos darbuotojai, vienas iš jų – Mokyklos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.
21. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Mokyklą. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.
22. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviesti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Mokyklos vadovo paskirto Mokyklos darbuotojo.

VI. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

23. Licėjaus darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus Mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:
- 23.1. apsaugoti Mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
- 23.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį Mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Licėjaus darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
- 23.3. neleisti Mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;
- 23.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Licėjaus darbuotojo paliepimus jas nutraukti;
- 23.5. nutraukti Mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;
- 23.6. atskirti Mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar Licėjaus renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas Mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Licėjaus patalpoje, prižiūrimas Licėjaus vadovo paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Licėjaus renginio metu pašalintas Mokinys turi būti prižiūrimas Licėjaus vadovo paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia Mokinio elgesys (pavyzdžiui, Mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol Mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti Mokinio negali arba organizuoti Mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

24. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp Mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš Mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam Mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki Mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant Mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti Mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti Mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).
25. Kitais atvejais fizinis kontaktas su Mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose, įskaitant, bet neapsiribojant:
 - 25.1. Mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
 - 25.2. Mokinį vedant už rankos;
 - 25.3. guodžiant Mokinį;
 - 25.4. pasveikinant Mokinį;
 - 25.5. padedant neįgaliam Mokiniui;
 - 25.6. mokant Mokinį groti instrumentu, šokti;
 - 25.7. rodant Mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
 - 25.8. rodant Mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemonės;
 - 25.9. teikiant pirmąją pagalbą.
26. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas Mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:
 - 26.1. naudojami kaip bausmė;
 - 26.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;
 - 26.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;
 - 26.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga;
 - 26.5. naudojami seksualiniam priekabiavimui.
27. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.
28. Licėjaus darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.